

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

13

Η Λογιστική των Ανωνύμων Εταιρειών

Εισαγωγή
στη
Λογιστική

12ε

Needles
Powers
Crosson

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

- **AM1:** Προσδιορισμός της Ανώνυμης Εταιρείας και αναγνώριση των κύριων χαρακτηριστικών της.
- **AM2:** Αναγνώριση των συστατικών στοιχείων του Μετοχικού Κεφαλαίου και των χαρακτηριστικών τους.
- **AM3:** Λογιστική αντιμετώπιση της έκδοσης μετοχών για μετρητά και άλλα περιουσιακά στοιχεία
- **AM4:** Λογιστική αντιμετώπιση των ιδίων μετοχών.
- **AM5:** Λογιστική αντιμετώπιση του μερίσματος σε μετρητά
- **AM6:** Λογιστική αντιμετώπιση των μετοχών αντί μερίσματος και της διάσπασης μετοχών.
- **AM7:** Περιγραφή της Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και υπολογισμός της λογιστικής (εσωτερικής) αξίας της μετοχής.
- **AM8:** Υπολογισμός Μερισματικής Απόδοσης και Αποδοτικότητας των Ιδίων Κεφαλαίων και περιγραφή των δικαιωμάτων προαίρεσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Διακριτή οντότητα** – διακρίνεται νομικά από τους πιστωτές τους πελάτες και τους ιδιοκτήτες της.

Έννοιες της Ανώνυμης Εταιρείας

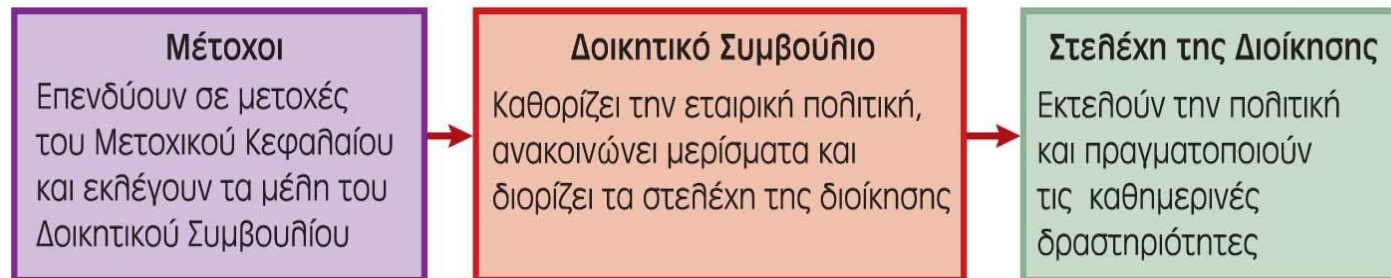
(διαφάνεια 1^η από 3)

- Μια ανώνυμη εταιρεία έχει καταστατικό που *εγκρίνεται* από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και *διακρίνεται νομικά* από τους ιδιοκτήτες της , τους μετόχους.
 - Το **Καταβεβλημένο κεφάλαιο** είναι οι επενδύσεις των μετόχων σε μια ανώνυμη εταιρεία.
 - Μια μονάδα ιδιοκτησίας σε μια ανώνυμη εταιρεία καλείται **μετοχή**.
 - Για το σχηματισμό μιας ανώνυμης εταιρείας πρέπει να συνταχθεί το καταστατικό της και να υποβληθεί στην αρμόδια κρατική υπηρεσία. Τα άρθρα του καταστατικού αναφέρουν το μέγιστο αριθμό μετοχών που έχει εξουσιοδότηση να εκδώσει η ανώνυμη εταιρεία.

Έννοιες της Ανώνυμης Εταιρείας

(διαφάνεια 2^η από 3)

- Για να επενδύσει σε μια ανώνυμη εταιρεία, ο μέτοχος μεταφέρει χρήματα ή άλλους πόρους στην εταιρεία. Σε αντάλλαγμα, ο μέτοχος λαμβάνει μετοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το μερίδιο ιδιοκτησίας που έχει στην εταιρεία.
- Οι μέτοχοι εκλέγουν ένα **διοικητικό συμβούλιο**, το οποίο θέτει τις πολιτικές της εταιρείας και επιλέγει τους υπαλλήλους, οι οποίοι με τη σειρά τους εκτελούν τις εταιρικές πολιτικές για τη διοίκηση της επιχείρησης, όπως φαίνεται παρακάτω.

© Cengage Learning 2014

Έννοιες της Ανώνυμης Εταιρείας

(διαφάνεια 3^η από 3)

- Εκτός από τη λήψη αποφάσεων για τις κύριες επιχειρηματικές πολιτικές, το διοικητικό συμβούλιο μιας ανώνυμης εταιρείας :
 - εγκρίνει συμβόλαια.
 - καθορίζει τις απολαβές των στελεχών.
 - Συνάπτει μεγάλα δάνεια με τράπεζες.
 - ανακοινώνει **μερίσματα**, δηλ. διανομές μεταξύ των μετόχων, των περιουσιακών στοιχείων που δημιούργησαν τα κέρδη της ανώνυμης εταιρείας.
 - Η διοίκηση μιας ανώνυμης εταιρείας περιλαμβάνει αρκετά λειτουργικά στελέχη της εταιρείας, τα οποία φέρουν εις πέρας τις εταιρικές πολιτικές, εκτελούν τις καθημερινές δραστηριότητες και αναφέρει τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της λειτουργίας της στο Διοικητικό Συμβούλιο και στους μετόχους.

Πλεονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρείας

- Διακριτή νομική οντότητα
- Περιορισμένη ευθύνη: Οι πιστωτές μπορούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους μόνο στη βάση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας και όχι της προσωπικής περιουσίας των ιδιοκτητών.
- Ευκολία στην άντληση κεφαλαίων
- Εύκολη μεταβίβαση ιδιοκτησίας
- Έλλειψη αμοιβαίας εκπροσώπησης: Η ανώνυμη εταιρεία δεν δεσμεύεται στην περίπτωση που ένα μέτοχος προσπαθήσει να συνάψει συμβόλαιο για λογαριασμό της.
- Διαρκής ύπαρξη
- Κεντρική εξουσία και ευθύνη
- Επαγγελματική διοίκηση

Μειονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρείας

- **Κρατικοί κανονισμοί:** Οι ανώνυμες εταιρείες ως νομικά πρόσωπα, υπόκεινται σε μεγαλύτερο κρατικό έλεγχο και περισσότερους κανονισμούς σε σχέση με άλλες μορφές επιχείρησης. Πρέπει να συντάσσουν πολλές αναφορές προς το κράτος. Οι εισηγμένες ανώνυμες εταιρείες θα πρέπει επίσης να καταθέτουν αναφορές στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, να διατηρούν εσωτερικό έλεγχο και να πραγματοποιούν ελέγχους συμμόρφωσης με τους κανόνες που θέτει η Εποπτική Αρχή.
- **Διπλή φορολόγηση:** Τα κέρδη μιας ανώνυμης εταιρείας υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος από το κράτος. Αν κάποια κέρδη μετά από φόρους καταβληθούν με τη μορφή μερίσματος, τα κέρδη αυτά φορολογούνται ξανά ως εισόδημα των μετόχων.
- **Περιορισμένη ευθύνη:** Εμποδίζει τη δυνατότητα των μικρών ανωνύμων εταιρειών να δανειστούν χρήματα. S
- **Διαχωρισμός ιδιοκτησίας και ελέγχου:** Η διοίκηση λαμβάνει ορισμένες φορές αποφάσεις που δεν είναι καλές για την εταιρεία.

Χρηματοδότηση μέσω Ιδίων Κεφαλαίων

(διαφάνεια 1^η από 2)

- Η χρηματοδότηση μέσω ιδίων κεφαλαίων επιτυγχάνεται μέσα από την έκδοση μετοχών προς τους επενδυτές με αντάλλαγμα περιουσιακά στοιχεία.
- Μόλις εκδοθούν οι μετοχές, οι μέτοχοι μπορούν να μεταφέρουν την ιδιοκτησία τους κατά βούληση.
 - Οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες διορίζουν ανεξάρτητες εταιρίες διαχείρισης κεφαλαίου που είναι υπεύθυνες για την μεταφορά των μετοχών, τη διατήρηση του αρχείου μετόχων και την κατάρτιση λίστας μετόχων για τις συναντήσεις των μετόχων.

Δυο σημαντικοί όροι στη χρηματοδότηση μέσω Ιδίων Κεφαλαίων είναι οι εξής:

- **Ονομαστική αξία** — ένα αυθαίρετο ποσό που δίδεται σε κάθε μετοχή. Πρέπει να καταχωρηθεί στους λογαριασμούς μετοχικού κεφαλαίου.
- **Νόμιμο κεφάλαιο** — ο αριθμός των εκδοθεισών μετοχών πολλαπλασιασμένος επί την ονομαστική τους αξία. Είναι το ελάχιστο ποσό που μπορεί να αναφέρει μια ανώνυμη εταιρεία ως μετοχικό κεφάλαιο.

Χρηματοδότηση μέσω Ιδίων Κεφαλαίων

(διαφάνεια 2^η από 2)

- Για να έχει βοήθεια κατά την αρχική δημόσια προσφορά της, μια ανώνυμη εταιρεία χρησιμοποιεί συχνά έναν **αντασφαλιστή** – έναν ενδιάμεσο μεταξύ της εταιρείας και του επενδυτικού κοινού.
- Η εταιρεία καταχωρεί το ποσό των καθαρών προσόδων της προσφοράς στους λογαριασμούς Μετοχικό Κεφάλαιο και Πρόσθετο Καταβεβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο. Οι καθαροί πρόσοδοι είναι το ποσό που επένδυσε το κοινό μείον την αμοιβή του ενδιάμεσου, νομικά και άλλα έμμεσα έξοδα της προσφοράς.
- Τα έξοδα σχηματισμού μιας ανώνυμης εταιρείας καλούνται **Έξοδα Ίδρυσης και Πρώτης Εγκατάστασης**. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν έξοδα έγκρισης του καταστατικού από το κράτος, αμοιβές δικηγόρου και λογιστή, το κόστος εκτύπωσης των μετοχών, ακαι άλλες απαραίτητες δαπάνες για το σχηματισμό της ανώνυμης εταιρείας.

Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Χρηματοδότησης μέσω Ιδίων Κεφαλαίων

■ Πλεονεκτήματα

- Μειωμένος χρηματοοικονομικός κίνδυνος.
 - Η έκδοση κοινών μετοχών ενέχει μικρότερο κίνδυνο σε σχέση με τη χρηματοδότηση μέσω μακροπρόθεσμων δανείων.
- Αυξημένα μετρητά για δραστηριότητες.
- Καλύτερος δείκτης ξένων προς ίδια κεφάλαια.

■ Μειονεκτήματα

- Αυξημένη φορολογική υποχρέωση.
 - Ενώ ο τόκος των δανείων εκπίπτει από τη φορολόγηση, τα μερίσματα που καταβάλλονται για τις μετοχές δεν εκπίπτουν.
- Μειωμένος έλεγχος των μετόχων.
 - Όταν μια εταιρεία εκδίδει περισσότερες μετοχές εξασθενίζει την ιδιοκτησία της.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Ταιριάξτε τα ακόλουθα με το θέμα στο οποίο αναφέρονται:

α. Πλεονέκτημα της ανώνυμης εταιρείας.	1. Φορολογικές πολιτικές
β. Μειονέκτημα της ανώνυμης εταιρείας.	2. Διακριτή νομική οντότητα
γ. Πολιτικές μερισμάτων.	3. Εύκολη μεταβίβαση ιδιοκτησίας
	4. Διανομή χρημάτων στους μετόχους
	5. Χρειάζεται να αντιμετωπίσει κρατικούς κανονισμούς.

ΛΥΣΗ

1.β, 2. α, 3.α,
4.γ, 5.β

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

ΜΑ1, ΜΑ2, Α1

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΟΓΕΣ

- Κατάρτιση Κατάστασης Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων
- Καταχώρηση της έκδοσης μετοχών για χρήματα και άλλα περιουσιακά στοιχεία
- Καταχώριση της αγοράς πώλησης και απόσυρσης ιδίων μετοχών
- Λογιστική αντιμετώπιση του μερίσματος σε μετρητά
- Λογιστική αντιμετώπιση των μετοχών αντί μερίσματος και της διάσπασης μετοχών

Συστατικά Στοιχεία του Μετοχικού Κεφαλαίου

- Στον ισολογισμό μιας ανώνυμης εταιρείας, οι διεκδικήσεις των μετόχων καλούνται **μετοχικό κεφάλαιο**.
 - Όπως φαίνεται στην επόμενη διαφάνεια, αυτό το τμήμα του ισολογισμού περιέχει συνήθως τουλάχιστον τρία στοιχεία:
 - **Καταβλημένο Κεφάλαιο** — οι επενδύσεις των μετόχων στην εταιρεία.
 - **Αποτελέσματα σε Νέο ή Παρακρατημένα Κέρδη** — τα κέρδη της εταιρείας από την έναρξη της μείον τυχόν ζημιές, μερίσματα ή μεταφορές στο Καταβλημένο Κεφάλαιο. Τα κέρδη αυτά επανεπενδύονται στην επιχείρηση.
 - **Ίδιες Μετοχές** — μετοχές της ανώνυμης εταιρείας που ή ίδια επαναγοράζει στο χρηματιστήριο.

Η Ενότητα Μετοχικό Κεφάλαιο στον Ισολογισμό

Μετοχικό Κεφάλαιο

Καταβλημένο Κεφάλαιο:

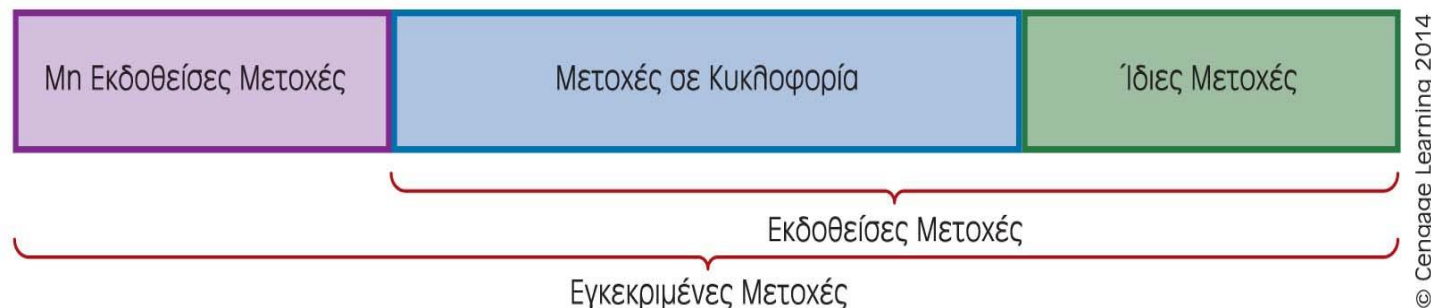
Προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας \$50, εγκεκριμένες εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 2.000 μετοχές		\$100.000
Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$5, εγκεκριμένες 60.000, εκδοθείσες, 40.000 και σε κυκλοφορία 36.000	\$200.000	
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	<u>100.000</u>	<u>\$300.000</u>
Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου		\$400.000
Αποτελέσματα σε Νέο		<u>\$120.000</u>
Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου και Αποτελεσμάτων σε Νέο		\$520.000
Μείον: ίδιες Μετοχές (4.000 μετοχές στο κόστος)		<u>40.000</u>
Σύνολο Μετοχικού Κεφαλαίου		\$480.000
		=====

Είδη Μετοχών

- Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να εκδώσει δύο είδη μετοχών :
 - **Κοινές Μετοχές**— είναι η βασική μορφή μετοχών.
 - Οι κοινές μετοχές έχουν δικαίωμα ψήφου και παρέχουν συνήθως στους ιδιοκτήτες τους έλεγχο στη εταιρεία.
 - Σε περίπτωση ρευστοποίησης της ανώνυμης εταιρείας, οι διεκδικήσεις όλων των πιστωτών και συνήθως και των κατόχων προνομιούχων μετοχών προηγούνται εκείνων των κοινών μετοχών.
 - **Προνομιούχες μετοχές** — μετοχές που παρέχουν στους ιδιοκτήτες τους προνόμια απέναντι στους κατόχους κοινών μετοχών όσον αφορά την είσπραξη μερίσματος και τις διεκδικήσεις σε περίπτωση ρευστοποίησης της εταιρείας.

Είδη Μετοχών

- **Εγκεκριμένες μετοχές** – είναι ο μέγιστος αριθμός μετοχών που επιτρέπεται να εκδώσει μια ανώνυμη εταιρεία βάσει καταστατικού.
- **Εκδοθείσες μετοχές** – είναι εκείνες που μια ανώνυμη εταιρεία πωλεί ή αλλιώς μεταφέρει στους μετόχους.
- **Μετοχές σε κυκλοφορία** - είναι οι μετοχές που έχει εκδώσει μια ανώνυμη εταιρείας και είναι ακόμα σε κυκλοφορία. Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να έχει περισσότερες εκδοθείσες μετοχές από όσες είναι σε κυκλοφορία.

Προνόμιο στα Μερίσματα

- Οι μέτοχοι που κατέχουν προνομιούχες μετοχές θα πρέπει να εισπράττουν κανονικά ένα συγκεκριμένο ποσό μερίσματος προτού εισπράξουν οτιδήποτε οι κοινοί μέτοχοι.
 - Αν οι μετοχές δεν έχουν **δικαίωμα σωρευτικών μερισμάτων** και το Δ.Σ, δεν καταφέρει να ανακοινώσει μέρισμα σε οποιονδήποτε χρόνο, τότε η εταιρεία δεν έχει καμία υποχρέωση να επανορθώσει για το χαμένο μέρισμα στα επόμενα χρόνια.
 - Αν οι μετοχές έχουν **δικαίωμα σωρευτικών μερισμάτων**, το ποσό του μερίσματος ανα μετοχή συσσωρεύεται από χρόνο σε χρόνο και η εταιρεία πρέπει να καταβάλλει όλο το ποσό προτού καταβάλλει μερίσματα στις κοινές μετοχές.ends.

Μερίσματα σε Καθυστέρηση

- Τα μερίσματα που δεν καταβλήθηκαν μέσα στη χρονιά που έπρεπε καλούνται **μερίσματα σε καθυστέρηση**.

Συναλλαγή. Μια εταιρεία έχει σε κυκλοφορία 20.000 προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξία 410 ανα μετοχή, με σωρευτικό δικαίωμα 6%. Τα Κέρδη το 2015 ήταν μόλις \$8.000. Ωστόσο, ο Δ.Σ. ανακοίνωσε \$6.000 μέρισμα σε μετρητά για τους κατόχους προνομιούχων μετοχών.

Υπολογισμός. Τα μερίσματα σε καθυστέρηση υπολογίζονται ως εξής:

Μερίσματα που οφείλονται σε προνομιούχους μετόχους 2015 $(20.000 \times \$10) \times 0,06$	\$12.000
Μείον: Μερίσματα σε προνομιούχους μετόχους που ανακοινώθηκαν, 2015	<u>6.000</u>
Μερίσματα σε καθυστέρηση	\$ 6.000
	=====

Σχόλιο. Πριν η εταιρεία μπορέσει να καταβάλλει μέρισμα στους κοινούς μετόχους το 2016, πρέπει να καταβάλλει \$6.000 από τα καθυστερούμενα μερίσματα του 2015 στους προνομιούχους μετόχους, καθώς αι 412.000 για το 2016, συνολικά \$18.000.

Διανομή Μερίσματος

Συναλλαγή. Το 2016, η παραπάνω ανώνυμη εταιρεία πραγματοποίησε κέρδη \$60.000 και θέλει να καταβάλλει μέρισμα στους προνομιούχους μετόχους όσο και προς τους κοινούς μετόχους. Το Δ.Σ. ανακοίνωσε μέρισμα \$24.000.

Υπολογισμός. Το μέρισμα θα διανεμηθεί ως εξής:

Ανακοίνωση μερίσματος 2016	\$24.000
Μείον Μερίσματα σε καθυστέρηση 2015	<u>6.000</u>
Διαθέσιμο ποσό για μέρισμα 2016	\$18.000
Μείον Μερίσματα που οφείλονται σε προνομιούχους μετόχους 2016 $[(20.000 \times \$10) \times 0,06]$	<u>12.000</u>
Υπόλοιπο διαθέσιμο στους κοινούς μετόχους	\$ 6.000
	=====

Μετατρέψιμες και Εξαγοράσιμες Προνομιούχες Μετοχές (διαφάνεια 1^η από 2)

- Οι κάτοχοι **μετατρέψιμων προνομιούχων μετοχών** μπορούν να ανταλλάξουν τις προνομιούχες μετοχές τους με κοινές μετοχές, σε αναλογία που καθορίζεται στην έκδοση των προνομιούχων μετοχών.
 - Αν αυξηθεί η χρηματιστηριακή αξία των κοινών μετοχών, η επιλογή της μετατροπής επιτρέπει στους μετόχους αυτούς να επωφεληθούν από την αύξηση, μετατρέποντας τις μετοχές του σε κοινές μετοχές
- Οι περισσότερες **προνομιούχες μετοχές είναι εξαγοράσιμες** — που σημαίνει ότι η εκδότρια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να τις ανακαλέσει σε μια τιμή που καθορίζεται από το συμβόλαιο τους.

Μετατρέψιμες και Εξαγοράσιμες Προνομιούχες Μετοχές (διαφάνεια 2^η από 2)

- Η *τιμή εξαγοράς* των προνομιούχων μετοχών είναι συνήθως υψηλότερη από την ονομαστική αξία της μετοχής.
- Αν η προνομιούχος μετοχή είναι μετατρέψιμη, τότε ο μέτοχος μπορεί είτε να την παραδώσει στην εταιρεία είτε να την μετατρέψει σε κοινές μετοχές.
- Όταν οι προνομιούχες μετοχές ζητηθούν και παραδοθούν, οι κάτοχοι τους κερδίζουν τα ακόλουθα:
 - Την ονομαστική αξία της μετοχής
 - Το επιπλέον ποσό από την εξαγορά
 - Τυχόν μερίσματα σε καθυστέρηση
 - Το μέρος του μερίσματος της τρέχουσας περιόδου που αναλογεί στην περίοδο μέχρι την ημερομηνία εξαγοράς.

Η ΩΜΕΓΑ Α.Ε. έχει σε κυκλοφορία 2.000 προνομιούχες μετοχές, 7%, ονομαστικής αξίας €100, με σωρευτικό δικαίωμα, και 200.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €1. Στη διάρκεια των τριών πρώτων χρόνων λειτουργίας της εταιρείας, το ΔΣ ανακοίνωσε μερίσματα σε μετρητά ως εξής:

2014: Καθόλου

2015: €20.000

2016: €30.000

Να προσδιορίσετε το συνολικό μέρισμα με μετρητά που καταβλήθηκε στους προνομιούχους και τους κοινούς μετόχους στη διάρκεια των τριών ετών.

ΛΥΣΗ

2014: Καθόλου

2015:	Μερίσματα σε καθυστέρηση προνομιούχων μετοχών (2.000 μετοχές x \$100 x 0,07)	\$14.000
-------	---	----------

Υπόλοιπο τρέχουσας χρονιάς για προνομιούχες μετοχές ($\$20.000 - \14.000)	6.000
--	-------

Σύνολο για προνομιούχους μετόχους	<u>\$20.000</u>
-----------------------------------	-----------------

2016:	Μερίσματα σε καθυστέρηση προνομιούχων μετοχών ($\$14.000 - \6.000)	\$ 8.000
-------	---	----------

Μέρισμα τρέχουσας χρονιάς για προνομιούχες μετοχές (2.000 μετοχές x \$100 X 0,07)	14.000
--	--------

Σύνολο για προνομιούχους μετόχους	<u>\$22.000</u>
-----------------------------------	-----------------

Σύνολο για κοινούς μετόχους ($\$30.000 - \22.000)	8.000
---	-------

Σύνολο μερισμάτων το 2016	<u><u>\$30.000</u></u>
---------------------------	------------------------

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

MA4, MA5, A2, A3, A4, A5

Έκδοση Κοινών Μετοχών

- Οι κοινές μετοχές μπορούν να εκδοθούν είτε στην *ονομαστική τους αξία* (άρτιο) ή *άνευ ονομαστικής αξίας*.
 - Η ονομαστική αξία μιας μετοχής αναφέρεται στο καταστατικό της εταιρείας και σε κάθε τίτλο κυριότητας.
 - Μια ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να ανακοινώσει μέρισμα που θα οδηγούσε το Μετοχικό Κεφάλαιο να μειωθεί κάτω από το νόμιμο κεφάλαιο. Επομένως, η ονομαστική αξία είναι ένα ελάχιστο όριο του κεφαλαίου που προστατεύει τους πιστωτές της εταιρείας.
 - Όταν μια ανώνυμη εταιρεία εκδίδει μετοχές στη ονομαστική αξία, ο κατάλληλος λογαριασμός Μετοχικού Κεφαλαίου πιστώνεται με την ονομαστική τους αξία, ανεξάρτητα αν οι πρόσοδοι είναι περισσότερες ή λιγότερες από την ονομαστική
 - Οι **μετοχές άνευ ονομαστικής αξίας** δεν έχουν δηλωμένη αξία.
 - Τα περισσότερα κράτη απαιτούν όπως όλες ή μέρος των προσόδων από την έκδοση τέτοιων μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας να χαρακτηρίζονται ως νόμιμο κεφάλαιο, το οποίο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκτός αν η εταιρία ρευστοποιηθεί.

Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή. Η Rexio Corporation έχει την έγκριση για την έκδοση 10.000 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας \$10. Την 1^η Ιανουαρίου 2014, εκδίδει 5.000 μετοχές με \$12 ανά μετοχή.

Ανάλυση. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της έκδοσης μετοχών υπέρ το άρτιο

▲ Αυξάνει τα *Ταμειακά Διαθέσιμα* με μια χρέωση για τα \$60.000 (5.000 μετοχές x \$12)

▲ Αυξάνει το *Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο* με μια πίστωση για τη συνολική αξία των 50.000 (5.000 x \$10)

▲ Αυξάνει τη *Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο* με πίστωση της διαφοράς των \$10.000 (5.000 x \$2)

Σχόλιο. Το ποσό πάνω από την ονομαστική αξία είναι μέρος του καταβλημένου Κεφαλαίου της εταιρείας και θα συμπεριληφθεί στην ενότητα των Ιδίων Κεφαλαίων στον Ισολογισμό. Αμέσως μετά την έκδοση των μετοχών, η ενότητα αυτή του ισολογισμού θα εμφανίζεται ως εξής:

Καταβλημένο Κεφάλαιο

Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$10, 10.000 εγκεκριμένες

μετοχές, 5.000 εκδοθείσες και σε κυκλοφορία

Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο

\$50.000

10.000

\$60.000

Αποτελέσματα σε νέο

Σύνολο Μετοχικού Κεφαλαίου Ιδίων Κεφαλαίων

=

\$60.000

=====

Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο

(διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Ιαν. 1	60.000					Ιαν. 1 50.000
					Διαφορά Υπέρ το Άρτιο	
					Χ.	Π.
						Ιαν. 1 10.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

	Χ.	Π.
Ιαν. 1 Ταμειακά Διαθέσιμα	60.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		50.000
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο		10.000
Έκδοση 5.000 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας \$10 με \$12 ανά μετοχή		

Έκδοση Μετοχών Άνευ Ονομαστικής Αξίας

(διαφάνεια 1^η από 2)

- Οι νόμοι απαιτούν πολλές φορές από τι ανώνυμες εταιρείας την τοποθέτηση μιας **δηλωμένης αξίας** σε κάθε μετοχή που εκδίδουν. Η δηλωμένη αξία μπορεί να είναι όποια αξία ορίσει το Δ.Σ., εκτός αν το κράτος προσδιορίζει ένα ελάχιστο ποσό.

Συναλλαγή. Την 1η Ιανουαρίου, η Rexio εκδίδει 5.000 μετοχές άνευ ονομαστικής αξίας με \$15 ανά μετοχή.

Ανάλυση. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της έκδοσης μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας και χωρίς δηλωμένη αξία

▲ Αυξάνει τα *Ταμειακά Διαθέσιμα* με χρέωση \$75.000 ($5.000 \times \15)

▲ Αυξάνει το *Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο* με μια Πίστωση \$75.000 ($5.000 \times \15)

Έκδοση Μετοχών Άνευ Ονομαστικής Αξίας με Δηλωμένη Αξία (διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Ιαν. 1	75.000					Ιαν. 1 75.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Ιαν. 1	Ταμειακά Διαθέσιμα	75.000	
	Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		75.000
	Έκδοση 5.000 κοινών μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας με \$15 ανά μετοχή		

Σχόλιο. Επειδή η μετοχή δεν έχει ονομαστική ούτε δηλωμένη αξία, όλες οι πρόσοδοι (\$75.000) από την έκδοση *πιστώνονται* στο Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο και είναι μέρος του νόμιμου κεφαλαίου της εταιρείας.

Έκδοση Μετοχών Άνευ Ονομαστικής Αξίας με Δηλωμένη Αξία (διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή. Υποθέστε ότι πραγματοποιήθηκαν τα γεγονότα του προηγούμενου παραδείγματος, μόνο που η Rexio ορίζει δηλωμένη αξία \$10 σε κάθε μετοχή που εκδίδει.

Ανάλυση. Η ημερολογιακή Εγγραφή για την καταχώρηση της έκδοσης μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας με δηλωμένη αξία

- ▲ Αυξάνει τα *Ταμειακά Διαθέσιμα* με μια χρέωση \$75.000 (5.000 μτχ. x \$15)
- ▲ Αυξάνει το *Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο* με μια πίστωση \$50.000 (η δηλωμένη αξία που όρισε το Δ.Σ.)
- ▲ Αυξάνει τη *Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο* με μια πίστωση \$25.000 (5.000 μτχ. x \$ 5)

Issuing No-Par Stock with a Stated Value

(slide 2 of 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Ιαν. 1	75.000					Ιαν. 1 50.000
					Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	
					Χ.	Π.
						Ιαν. 1 25.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

	Χ.	Π.
Ιαν. 1 Ταμειακά Διαθέσιμα	75.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		50.000
Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο		25.000
Έκδοση 5.000 κοινών μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας με δηλωμένη αξία \$10 για \$15 ανά μετοχή		

Σχόλιο. Στην περίπτωση αυτή, το νόμιμο κεφάλαιο της εταιρείας είναι \$50.000 επειδή η κοινή μετοχή άνευ ονομαστικής αξίας έχει δηλωμένη αξία

Έκδοση Μετοχών για Περιουσιακά Στοιχεία εκτός Ταμειακών Διαθεσίμων

- Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να εκδώσει μετοχές με αντάλλαγμα περιουσιακά στοιχεία εκτός χρημάτων.
 - Τέτοιου είδους συναλλαγές αφορούν συνήθως την ανταλλαγή μετοχών μιας εταιρείας με οικόπεδα ή κτίρια ή με τις υπηρεσίες δικηγόρων και άλλων επαγγελματιών που βοηθούν στην οργάνωση της εταιρείας.
 - Γενικά, αυτού του είδους οι συναλλαγές καταχωρούνται στην *εύλογη αγοραία αξία* των μετοχών που εκδίδονται από την εταιρεία.
 - Αν η εύλογη αξία των μετοχών δεν μπορεί να προσδιοριστεί, τότε μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή εύλογη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υπηρεσιών που λαμβάνονται.

Έκδοση Μετοχών για Περιουσιακά Στοιχεία εκτός Ταμειακών Διαθεσίμων όταν δεν Υπάρχει Αγοραία Τιμή για τις Μετοχές (διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή. Όταν η Rexio σχηματίστηκε την 1^η Ιανουαρίου 2014, ο δικηγόρος της συμφώνησε να δεχθεί 200 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 410 για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του. Εκείνη τη στιγμή, η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής δεν μπορούσε να προσδιοριστεί. Ωστόσο, για παρόμοιες υπηρεσίες, ο δικηγόρος θα ζητούσε από τη Rexio \$3.000.

Ανάλυση. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση των μετοχών που ανταλλάσσονται για τις υπηρεσίες ενώ δεν υπάρχει αγοραία αξία για τις μετοχές

- Δ Αυξάνει τις *Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων* με χρέωση \$3.000 (εκτιμώμενο κόστος των υπηρεσιών του δικηγόρου)
- Δ Αυξάνει το Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο με πίστωση για τη συνολική ονομαστική αξία των \$2.000 (200 μτχ x \$10)
- Δ Αυξάνει η Διαφορά Έκδοσης Μετοχών με πίστωση για τη διαφορά μεταξύ προσόδων (\$3.000) και συνολικής ονομαστικής αξίας (\$2.000)

Σχόλιο. Ως μέτοχος, ο δικηγόρος γίνεται συνιδιοκτήτης της επιχείρησης. Παρά το γεγονός ότι η ανώνυμη εταιρεία είναι μια διακριτή οντότητα από τους ιδιοκτήτες της για λογιστικούς σκοπούς, οι ιδιοκτήτες έχουν δικαίωμα ψήφου για τα μέλη του Δ.Σ., και σε ορισμένες περιπτώσεις, για άλλα σημαντικά ζητήματα.

Έκδοση Μετοχών για Περιουσιακά Στοιχεία εκτός Ταμειακών Διαθεσίμων όταν δεν Υπάρχει Αγοραία Τιμή για τις Μετοχές (διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό	=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια
				Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων
				Χ. Π.
				Jan. 1 3.000
				Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο
				Χ. Π.
				Jan. 1 2.000
				Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο
				Χ. Π.
				Jan. 1 1.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

	Χ.	Π.
Jan. 1 Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	3.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		2.000
Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο		1.000
Έκδοση 200 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας \$10 για υπηρεσίες δικηγόρου		

Έκδοση Μετοχών για Περιουσιακά Στοιχεία εκτός Ταμειακών Διαθεσίμων όταν δεν Υπάρχει Αγοραία Τιμή για τις Μετοχές (διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή. Δυο χρόνια αργότερα, η αντάλλαξε 500 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας \$10 για ένα οικόπεδο. Εκείνη τη στιγμή, η χρηματιστηριακή αξία της μετοχή ήταν \$16 ανά μετοχή.

Ανάλυση. Στην περίπτωση αυτή, η αγοραία αξία του οικοπέδου είναι αδιάφορη καθώς είναι γνωστή η αξία της μετοχής. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση των μετοχών που ανταλλάσσονται για μη-χρηματικά περιουσιακά στοιχεία ενώ υπάρχει αγοραία αξία για τις μετοχές

- ▲ Αυξάνει τα *Οικόπεδα* με χρέωση \$8.000 (500 μτχ. x \$16)
- ▲ Αυξάνει τα *Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο* με πίστωση \$5.000 (500 μτχ. x \$10)
- ▲ Αυξάνει την *Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο* με πίστωση \$3.000 (\$8.000 - \$5.000)

Έκδοση Μετοχών για Περιουσιακά Στοιχεία εκτός Ταμειακών Διαθεσίμων όταν δεν Υπάρχει Αγοραία Τιμή για τις Μετοχές (διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Οικόπεδα					Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Ιαν. 1	8.000					Ιαν. 1 5.000
					Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	
					Χ.	Π.
						Ιαν. 1 3.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

	Χ.	Π.
Ιαν. 1 Οικόπεδα	8.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		5.000
Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το Άρτιο		3.000
Έκδοση 500 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας \$10 με χρηματιστηριακή αξία \$16 για οικόπεδο		

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Μια ανώνυμη εταιρεία έχει έγκριση για την έκδοση 10.000 κοινών μετοχών. Η εταιρεία πώλησε 1.000 μετοχές με €10 ανά μετοχή. Να καταρτίσετε τις ημερολογιακές εγγραφές για την καταχώρηση της πώλησης των μετοχών για μετρητά στις δύο ανεξάρτητες περιπτώσεις που ακολουθούν: (1) η μετοχή έχει ονομαστική αξία €2, και (2) η μετοχή είναι άνευ ονομαστικής αξίας, αλλήλ έχει δηλωμένη αξία €1 ανά μετοχή.

ΛΥΣΗ

1.	Χ.	Π.
Ταμειακά Διαθέσιμα	10.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		2.000
Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το άρτιο		8.000
Έκδοση 1.000 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας \$2 για \$10 ανά μετοχή		
2.		
Ταμειακά Διαθέσιμα	10.000	
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		1.000
Διαφορά Έκδοσης Μετοχών Υπέρ το άρτιο		9.000
Έκδοση 1.000 κοινών μετοχών άνευ ονομαστικής αξίας με δηλωμένη αξία \$1 για \$10 ανά μετοχή		

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

MA6, MA7, A6, A7, A8

Η Λογιστική των Ιδίων Μετοχών

- Ίδιες μετοχές είναι μετοχές τις οποίες η εκδότρια εταιρία επανακτά, συνήθως μέσω της αγοράς τους στην ελεύθερη αγορά.
- Μια εταιρεία μπορεί να θέλει να αγοράσει τις δικές της μετοχές για τους ακόλουθους λόγους:
 - Διανομή στους υπαλλήλους της μέσω προγραμμάτων διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης.
 - Διατήρηση ευνοϊκής αγοράς για τις μετοχές της.
 - Αύξηση των κερδών ανά μετοχή ή της τιμής της μετοχής.
 - Διαθεσιμότητα επιπλέον μετοχών για αγορά άλλων εταιρειών.
 - Αποφυγή εχθρικής εξαγοράς.

Η Λογιστική των Ιδίων Μετοχών

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή: Στις 15 Σεπτεμβρίου, η Kodak Corporation αγόρασε στη χρηματιστήριο 2.000 ίδιες μετοχές με \$50 ανά μετοχή.

Ανάλυση: Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της αγοράς των ιδίων μετοχών

▲ Αυξάνει τον λογαριασμό *Ίδιες Κοινές Μετοχές* με χρέωση \$100.000 (2.000 \$50)

▼ Μειώνει τα *Ταμειακά Διαθέσιμα* με πίστωση \$100.000

Σχόλιο: Στην ενότητα Ίδια Κεφάλαια του ισολογισμού της εταιρείας, \$100.000 θα αφαιρεθούν από το συνολικό Καταβλημένο Κεφάλαιο και τα Αποτελέσματα σε νέο, όπως φαίνεται παρακάτω:

Καταβλημένο Κεφάλαιο

Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$%, εγκεκριμένες 60.000
μετοχές, εκδοθείσες 60.000 μετοχές, σε κυκλοφορία 58.000
μετοχές

\$ 300.000

Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο

60.000

Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου

\$ 360.000

Αποτελέσματα σε νέο

1.800.000

Σύνολο καταβλημένου Κεφαλαίου και Αποτελεσμάτων σε νέο

\$ 2.160.000

Μείον: Ίδιες κοινές Μετοχές (2.000 στο κόστος)

100.000

Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων

\$ 2.060.000

=====

Σημειώστε ότι αριθμός των εκδοθεισών μετοχών, και επομένως το νόμιμο κεφάλαιο, δεν έχει αλλάξει. Ωστόσο, ο αριθμός των μετοχών σε κυκλοφορία έχει μειωθεί ως αποτέλεσμα της συναλλαγής.

Η Λογιστική των Ιδίων Μετοχών

(διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Ίδιες Κοινές Μετοχές	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
	Σεπτ. 15		100.000		Σεπτ. 15	100.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Σεπτ. 15	Ίδιες Κοινές Μετοχές	100.000	
	Ταμειακά Διαθέσιμα		100.000
Απόκτηση 2.000 ιδίων κοινών μετοχών με \$50 ανά μετοχή			

Πώληση Ιδίων Μετοχών

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή. Στις 15 Νοεμβρίου, η Kodak Corporation πούλησε στο χρηματιστήριο 2.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 5 με \$50 ανα μετοχή.

Ανάλυση: Όταν πωλούνται ίδιες μετοχές στο κόστος, η εγγραφή για την καταχώρηση είναι η αντίστροφη της προηγούμενης για την αγορά των ιδίων μετοχών. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της πώλησης των ιδίων μετοχών στο κόστος

Δ Αυξάνει τα *Ταμειακά Διαθέσιμα* με χρέωση για το όσο της πώλησης
V Μειώνει τον λογαριασμό *Ίδιες Κοινές Μετοχές* με πίστωση για το ίδιο ποσό

Πώληση Ιδίων Μετοχών

(διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Ίδιες Κοινές Μετοχές	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Νοέμ. 15 100.000						Νοέμ. 15 100.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Νοέμ. 15	Ταμειακά Διαθέσιμα	100.000	
	Ίδιες Κοινές Μετοχές		100.000
	<i>Επανεκδοση 2.000 ιδίων κοινών μετοχών με \$50 ανά μετοχή</i>		

Πώληση Ιδίων Μετοχών Πάνω από το Κόστος

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή: Στις 15 Νοεμβρίου, η Kodak Corporation πούλησε για \$60 ανά μετοχή 1.000 από τις ίδιες μετοχές που επαναγόρασε για \$50 ανά μετοχή.

Ανάλυση: Παρά το γεγονός ότι οι μετοχές πουλήθηκαν πάνω από το κόστος δεν καταχωρήθηκε κέρδος. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της πώλησης των ιδίων μετοχών στο κόστος

- ▲ Αυξάνει τα Ταμειακά Διαθέσιμα με χρέωση \$60.000 ($1.000 \times \60)
- ▼ Μειώνει τις Ίδιες ,Μετοχές με πίστωση \$50.000 ($1.000 \times \50)
- ▲ Αυξάνει τον λογαριασμό Αποθεματικό για ίδιες Μετοχές με πίστωση \$10.000 ($\$60.000 - \50.000)

Σχόλιο: Όταν οι μετοχές πωλούνται για ποσό μεγαλύτερο από το κόστος, η διαφορά της τιμής πώλησης από το κόστος δεν θεωρείται κέρδος αλλά καταχωρείται στον λογαριασμό Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές.

Πώληση Ιδίων Μετοχών Πάνω από το Κόστος (διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Ίδιες Κοινές Μετοχές	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Νοέμ. 15	60.000					Νοέμ. 15 50.000
					Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές	
					Χ.	Π.
						Νοέμ. 15 10.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

	Χ.	Π.
Nov. 15 Ταμειακά Διαθέσιμα	60.000	
Ίδιες Κοινές Μετοχές		50.000
Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές		10.000
Πώληση 1.000 ιδίων κοινών μετοχών με \$60 ανά μετοχή. Το κόστος ήταν \$50 ανά μετοχή		

Πώληση Ιδίων Μετοχών Κάτω από το Κόστος

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή: Στις 15 Νοεμβρίου, η Kodak Corporation πούλησε τις υπολειπόμενες 1.000 ίδιες μετοχές της έναντι 438 ανά μετοχή.

Ανάλυση: Όταν πωλούνται ίδιες μετοχές κάτω από το κόστος, η διαφορά αφαιρείται από το Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές. Αν δεν υπάρχει ο λογαριασμός αυτός ή αν δεν επαρκεί για την κάλυψη της διαφοράς του κόστους από την τιμή επανέκδοσης, ο λογαριασμός Αποτελέσματα σε νέο απορροφάει τη διαφορά. Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της πώλησης των ιδίων μετοχών κάτω από ο κόστος,

▲ Αυξάνει τα Ταμειακά Διαθέσιμα με χρέωση \$38.000 ($1.000 \times \38)

▼ Μειώνει τον λογαριασμό Αποθεματικό για ίδιες Μετοχές με χρέωση \$10.000

▼ Μειώνει τον λογαριασμό Αποτελέσματα σε νέο με χρέωση για τα υπόλοιπα \$2.000 ($\$50.000 - \$38.000 - \10.000)

▼ Μειώνει τις Ίδιες Μετοχές με πίστωση \$50.000 ($\$38.000 + \$10.000 + \2.000)

Σχόλιο: Σημειώστε ότι η μείωση στις Ίδιες Μετοχές αυξάνει τα Ίδια Κεφάλαια. Προσέξτε επίσης ότι δεν καταχωρείσαι ζημία. Επιπλέον, τα Αποτελέσματα σε νέο χρεώνονται μόνον όταν δεν υπάρχει ή δεν επαρκεί ο λογαριασμός Αποθεματικό για ίδιες Μετοχές. Για την Kodak οι Ίδιες Μετοχές είχαν υπόλοιπο \$10.000, επομένως τα υπολειπόμενα \$2.000 έπρεπε να προέλθουν από τα Αποτελέσματα σε νέο.

Πώληση Ιδίων Μετοχών Κάτω από το Κόστος

(διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό		=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια	
Ταμειακά Διαθέσιμα					Ίδιες Κοινές Μετοχές	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Δεκ. 15	38.000				Δεκ. 15	10.000
					Αποτελέσματα σε Νέο	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
Δεκ. 15	2.000				Δεκ. 15	2.000
					Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές	
Χ.	Π.				Χ.	Π.
						Δεκ. 15 50.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

Χ.	Π.
Δεκ. 15	Ταμειακά Διαθέσιμα
	Αποθεματικό για Ίδιες Μετοχές
	Αποτελέσματα σε Νέο
	Ίδιες Κοινές Μετοχές
	Πώληση 1.000 ιδίων μετοχών με \$38 ανά μετοχή.
	Το κόστος ήταν \$50 ανά μετοχή
38.000	
10.000	
2.000	
	50.000

Απόσυρση Ίδιων Μετοχών

(διαφάνεια 1^η από 2)

- Αν μια εταιρεία αποφασίσει να μην επανεκδώσει ίδιες μετοχές, μπορεί να τις αποσύρει.

Συναλλαγή: Στις 15 Νοεμβρίου, η Kodak Corporation αποφάσισε να αποσύρει τις 2.000 κοινές μετοχές που επαναγόρασε αντί \$100.000.

Ανάλυση: Αν οι κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας \$5 ανά μετοχή είχαν αρχικά εκδοθεί αντι 46 ανά μετοχή, η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της απόσυρσης των ίδιων μετοχών

✓ Μειώνει το Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο με μια χρέωση \$10.000 (2.000 μτχ. \$5)

✓ Μειώνει το Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο με χρέωση \$2.000 [2.000 μτχ. (\$6-\$5)]

✓ Μειώνει τα Αποτελέσματα σε νέο με χρέωση \$88.000 (\$100.000 - \$10.000 - \$2.000)

✓ Μειώνει τις ίδιες Μετοχές με μια πίστωση 4100.000 (2.000 μτχ. \$50)

Σχόλιο: Το Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο μειώθηκε κατά 42.000 επειδή αυτό το ποσό βρισκόταν στον λογαριασμό από τη στιγμή που η μετοχή είχε ονομαστική αξία \$5 και πουλήθηκε στα \$6 [2.000 (\$6-\$5)]. Σημειώστε ότι η συναλλαγή αυτή δεν αλλάζει το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων επειδή όλοι οι λογαριασμοί περιέχοντα στα Ίδια Κεφάλαια

Απόσπηση Ίδιων Μετοχών

(διαφάνεια 2^η από 2)

Εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής

Ενεργητικό	=	Υποχρεώσεις	+	Ίδια Κεφάλαια
				Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο
				Χ. Π.
				Νοέμ. 15 10.000
				Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο
				Χ. Π.
				Νοέμ. 15 2.000
				Αποτελέσματα σε Νέο
				Χ. Π.
				Νοέμ. 15 88.000
				Ίδιες Κοινές Μετοχές
				Χ. Π.
				Νοέμ. 15 100.000

Ημερολογιακή Εγγραφή

Χ. Π.	Π.
Νοέμ. 15 Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο	
Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	
Αποτελέσματα σε Νέο	
Ίδιες Κοινές Μετοχές	
Απόσπηση 2.000 ίδιων μετοχών που κόστισαν \$50	
ανά μετοχή και εκδόθηκαν αρχικά στα \$6 ανά μετοχή	
10.000	
2.000	
88.000	
	100.000

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Καταρτίστε ημερολογιακές εγγραφές για την καταχώρηση των ακόλουθων συναληθαγών για την εταιρεία ΜΙΚΡΟ Α.Ε. μέσα στο 2015:

- Μάιος 1 Αγόρασε 5.000 ίδιες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €1 στην τρέχουσα χρηματιστηριακή αξία, €10 ανά μετοχή.
17 Πώλησε 1.000 από τις ίδιες μετοχές που αγόρασε την 1η Μαΐου, με €11 ανά μετοχή

ΛΥΣΗ

	Χ.	Π.
1 Μαΐου		
Ίδιες Κοινές Μετοχές	50.000	
Ταμειακά Διαθέσιμα		50.000
<i>Αγορά 5.000 ίδιων κοινών μετοχών με \$10 ανά μετοχή</i>		
17 Μαΐου		
Ταμειακά Διαθέσιμα	11.000	
Ίδιες Κοινές Μετοχές		10.000
Καταβλημένο Κεφάλαιο, Ίδιες Μετοχές		1.000
<i>Πώληση 1.000 ίδιων κοινών μετοχών αντί \$11 ανά μετοχή</i>		

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

MA8, MA9, A9, A10

Η Λογιστική των Μερισμάτων σε Μετρητά

- Παρόλο που μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να έχει επαρκή Ταμειακά Διαθέσιμα και Αποτελέσματα σε νέο για την καταβολή μερίσματος, το Δ.Σ. της μπορεί να μην ανακοινώνει μερίσματα για διάφορους λόγους:
 - Η εταιρεία μπορεί να χρειάζεται τα χρήματα για επέκταση.
 - Μπορεί να θέλει να βελτιώσει την συνολική χρηματοοικονομική της θέση αποπληρώνοντας χρέος.
 - Μπορεί να αντιμετωπίζει σημαντικές αβεβαιότητες, όπως μια εκκρεμή αγωγή, απεργία ή μια προβλεπόμενη ύφεση στην οικονομία..
- Όταν μια ανώνυμη εταιρία ανακοινώνει μέρισμα που ξεπερνάει τα Αποτελέσματα σε νέο , αυτό καλείται **μέρισμα ρευστοποίησης**. Μια εταιρεία καταβάλλει κάτι τέτοιο μόνον όταν παύει τη λειτουργία της ή μειώνει τις δραστηριότητες της.

Ημερομηνίες Μερισμάτων

- Οι σημαντικές ημερομηνίες που σχετίζονται με τα μερίσματα είναι τρείς:
 - Η **Ημερομηνία ανακοίνωσης**— είναι η ημερομηνία στην οποία το Δ.Σ. της εταιρείας ανακοινώνει επίσημα ότι η εταιρεία πρόκειται να καταβάλλει μέρισμα.
 - Επειδή η νομική υποχρέωση καταβολής μερίσματος δημιουργείται εκείνη τη στιγμή, μια υποχρέωση καταχωρείται στο λογαριασμό Μερίσματα Πληρωτέα και χρεώνεται ο λογαριασμός Μερίσματα.
 - Η **Ημερομηνία εγγραφής** - είναι η ημερομηνία στην οποία καθορίζεται η ιδιοκτησία στις μετοχές και συνεπώς το δικαίωμα είσπραξη μερίσματος.
 - Τα άτομα που κατέχουν μετοχές στην ημερομηνία εγγραφής θα λάβουν μέρισμα.
 - Μεταξύ της ημερομηνίας εγγραφής και την ημερομηνία καταβολής οι μετοχές καλούνται **προ – μερίσματος**
 - Αν ο ιδιοκτήτης κατά τη ημερομηνία της εγγραφής πωλήσει τις μετοχές του πριν την ημερομηνία καταβολής, το δικαίωμα του πάνω στο μέρισμα παραμένει.
 - Η **Ημερομηνία καταβολής** - είναι η ημερομηνία στην οποία καταβάλλεται το μέρισμα στους μετόχους που το δικαιούνται.

Συναλλαγές Μερισμάτων: Ημερομηνία Ανακοίνωσης

Συναλλαγή: Στις 21 Δεκεμβρίου, η εταιρεία ανακοίνωσε μέρισμα σε μετρητά ύψους \$28.000

Ανάλυση: Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση του μερίσματος στη ημερομηνία ανακοίνωσης 921 Δεκεμβρίου)

Αυξάνει τον λογαριασμό Ιδίων Κεφαλαίων, Μερίσματα με χρέωση

Αυξάνει τον λογαριασμό Υποχρεώσεων, Μερίσματα Πληρωτέα με πίστωση του συνολικού ποσού

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Δεκ.21	Μερίσματα	28.000	
	Μερίσματα Πληρωτέα		28.000
	<i>Ανακοίνωση μερισμάτων</i>		

Σχόλιο: Ο λογαριασμός Μερίσματα μειώνει τα ίδια κεφάλαια καθώς αφαιρείται από τα Αποτελέσματα σε νέο στην Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων, ενώ τα Μερίσματα Πληρωτέα εμφανίζονται ως ΥΠΟΧΡ'ΕΩΣΗ ΣΤΟΝ ισολογισμό.

Συναλλαγές Μερισμάτων: Ημερομηνία Εγγραφής

Συναλλαγή: Στις 31 Δεκεμβρίου, είναι η ημερομηνία εγγραφής για τα μερίσματα που ανακοινώθηκαν στις 21 Δεκεμβρίου.

Ανάλυση: όπως αναφέρθηκε, στην ημερομηνία εγγραφής δεν γίνονται ημερολογιακές εγγραφές (31 Δεκεμβρίου)

Σχόλιο: Ημερολογιακές εγγραφές γίνονται μόνο κατά την ημερομηνία ανακοίνωσης και καταβολής

Συναλλαγές Μερισμάτων: Ημερομηνία Καταβολής

Συναλλαγή: Στις 11 Ιανουαρίου, η εταιρεία έκανε την πληρωμή του μερίσματος.

Ανάλυση: Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση του μερίσματος την ημερομηνία καταβολής (11 Ιανουαρίου)

- ✓ Μειώνει τον λογαριασμό *Υποχρεώσεων, Μερίσματα Πληρωτέα* με χρέωση του συνολικού ποσού
- ✓ Μειώνει τα Ταμειακά Διαθέσιμα με Πίστωση

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Δεκ.11	Μερίσματα Πληρωτέα	28.000	
	Ταμειακά Διαθέσιμα		28.000
	<i>Καταβολή Μερισμάτων</i>		

Σχόλιο: Όταν η ημερομηνία ανακοίνωσης και η ημερομηνία καταβολής συμπίπτουν την ίδια περίοδο, το ποσό των μερισμάτων που εμφανίζεται στην Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι το ίδιο. Στο παράδειγμα αυτό ωστόσο, η λογιστική περίοδος έληξε μεταξύ των δύο ημερομηνιών. Επομένως, τα μερίσματα που ανακοινώθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου υπερβαίνουν το ποσό που καταβλήθηκε. Ως αποτέλεσμα:

- Η Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων της περιόδου θα δείξει μείωση \$28.000 στο ποσό των μερισμάτων που ανακοινώθηκαν.
- Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών δεν θα εμφανίζει τα μερίσματα επειδή δεν έχουν ακόμα καταβληθεί τα χρήματα

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Η ΑΛΦΑ Α.Ε. έχει εγκεκριμένες 100.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €1, εκ των οποίων εκδόθηκαν 80.000 και 70.000 είναι σε κυκλοφορία. Στις 15 Μαρτίου το Δ.Σ. ανακοίνωσε μέρισμα σε μετρητά €0,10 ανά μετοχή, πληρωτέο την 1 Μαΐου στους μετόχους που εγγράφησαν στις 15 Απριλίου. Να καταρτίσετε τις απαραίτητες ημερολογιακές εγγραφές στις τρεις αυτές ημερομηνίες.

ΛΥΣΗ

Ημερολογιακή Εγγραφή:

15 Μαρτίου	Μερίσματα	7.000	
	Μερίσματα Πληρωτέα		7.000
	<i>Ανακοίνωση μερισμάτων</i>		

15 Απριλίου: Δεν πραγματοποιείται εγγραφή

Ημερολογιακή Εγγραφή:

1 Μαΐου	Μερίσματα Πληρωτέα	7.000	
	Ταμειακά Διαθέσιμα		7.000
	<i>Καταβολή μερισμάτων</i>		

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ! ΜΑ10, Α11, Α12

Μετοχές αντί Μερίσματος

- Η **διανομή μετοχών αντι μερίσματος** αποτελεί μια αναλογική διανομή μετοχών μεταξύ των μετόχων μιας ανώνυμης εταιρίας.
- Αντίθετα από το μέρισμα σε μετρητά, οι μετοχές αντί μερίσματος δεν περιλαμβάνουν διανομή περιουσιακών στοιχείων και έτσι δεν επιδρούν στο ενεργητικό ή τις Υποχρεώσεις ούτε και το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων. Βασικά, μεταφέρει ένα χρηματικό ποσό από τα Αποτελέσματα σε νέο στο Καταβλημένο Κεφάλαιο.
- Το Δ.Σ. μπορεί να ανακοινώσει διανομή μετοχών αντί μερίσματος για τους ακόλουθους λόγους:
 - Για να παρέχει στους μετόχους απόδειξη σχετικά με την επιτυχία της εταιρείας χωρίς να επηρεάσει το κεφάλαιο κίνησης.
 - Για να μειώσει την χρηματιστηριακή τιμή της εποχής αυξάνοντας τον αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία (ένας στόχος που επιτυγχάνεται ωστόσο πιο συχνά μέσω της διάσπασης μετοχών).
 - Για να κάνει αφορολόγητη διανομή στους μετόχους.
 - Για να αυξήσει το μόνιμο κεφάλαιο της εταιρείας μέσω της μεταφοράς ενός ποσού από τα Αποτελέσματα σε νέο στο Καταβλημένο Κεφάλαιο..

Συναλλαγές με Διανομή Μετοχών αντί Μερίσματος

Για την απεικόνιση της λογιστικής μεταχείρισης της διανομής μετοχών αντι μερίσματος θα χρησιμοποιηθεί η Wing Corporation. Τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας έχουν ως εξής:

Καταβλημένο Κεφάλαιο	
Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$5, εγκεκριμένες 50.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 15.000 μετοχές	\$ 75.000
Πρόσθετο καταβλημένο κεφάλαιο (Διαφορά υπέρ το Άρτιο)	<u>15.000</u>
Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου	\$ 90.000
Αποτελέσματα σε νέο	<u>450.000</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	\$ 540.000
	=====

Ημερομηνία Ανακοίνωσης

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή: Στις 24 Φεβρουαρίου, όταν η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Wing ήταν \$20 ανά μετοχή, το Δ.Σ. ανακοίνωσε τη διανομή στις 31 Μαρτίου μετοχών αντί μερίσματος

Ανάλυση: Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώριση της διανομής στην ημερομηνία της ανακοίνωσης (24 Φεβρουαρίου)

- ▲ Αυξάνει τις *Μετοχές αντί Μερίσματος* με χρέωση \$30.000 ($0,10 \times 15.000 \text{ μτχ.} \times \20)
- ▲ Αυξάνει τον προσωρινό λογαριασμό (μέχρι τη διανομή των 1.500 μτχ. στις 31 Μαρτίου) *Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή* με πίστωση της συνολικής ονομαστική αξίας των \$7.500 ($1.500 \text{ μτχ.} \times \5)
- ▲ Αυξάνει το Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο με πίστωση \$22.500 ($\$30.000 - \7.500) το ποσό με το οποίο η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών που θα εκδοθούν ξεπερνάει τη συνολική ονομαστική αξία

Ημερομηνία Ανακοίνωσης

(διαφάνεια 2^η από 2)

Ημερολογιακή Εγγραφή

		Χ.	Π.
Φεβρ. 24	Μετοχές αντί Μερίσματος	30.000	
	Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή		7.500
	Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο		22.500
	<i>Ανακοίνωση διανομής μετοχών αντί μερίσματος 10% διανομή 3 Μαρτίου στους εγγεγραμμένου μετόχους στις 15 Μαρτίου: 15.000 μετοχές $0,10 = 1.500$ μετοχές $1,500 \text{ μετοχές} \times \\$20/\text{μετοχές} = 430.000$ $1.500 \text{ μετοχές} \times \\$5/\text{μετοχές} = \\$7.500$</i>		

Σχόλιο: Επειδή ο λογαριασμός Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή αντιπροσωπεύει μια υποχρέωση διανομής επιπλέον μετοχών, είναι λογαριασμός Ιδίων Κεφαλαίων και όχι Υποχρεώσεων, όπως τα Μερίσματα Πληρωτέα. Επίσης, ο λογαριασμός Μετοχές αντί Μερίσματος εμφανίζεται ως αφαιρετικός των Αποτελεσμάτων σε νέο στην Κατάσταση μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων.

Ημερομηνία Εγγραφής και Ημερομηνία Καταβολής

Ημερομηνία Εγγραφής

Ανάλυση: Δεν γίνεται εγγραφή στην ημερομηνία εγγραφής (15 Μαρτίου)

Ημερομηνία Καταβολής

Ανάλυση: Η ημερολογιακή Εγγραφή για την καταχώριση της διανομής μετοχών αντί μερίσματος στην ημερομηνία καταβολής (15 Μαρτίου)

▼ Μειώνει τον λογαριασμό Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς διανομή σε μηδέν με χρέωση \$7.500 (1.500 x \$5)

▲ Αυξάνει το Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο με πίστωση \$7.500 (1.500 x \$5)

		Χ.	Π.
Μαρ. 15	Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή	7.500	
	Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο		7.500
	<i>Διανομή 1.500 μετοχών αντί μερίσματος</i>		

Επίδραση της Διανομής Μετοχών Αντί Μερίσματος στα Ίδια Κεφάλαια

- Αν οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται μεταξύ της ημερομηνίας ανακοίνωσης και καταβολής, ο λογαριασμός Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή θα πρέπει να αναφέρεται ως μέρος του Καταβλημένου Κεφαλαίου.

Καταβλημένο Κεφάλαιο

Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$5, εγκεκριμένες 50.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 15.000 μετοχές	\$ 75.000
Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο προς Διανομή, 1.500 μετοχές	7.500
Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	<u>37.500</u>
Σύνολο Καταβλημένο Κεφαλαίου	\$120.000
Αποτελέσματα σε νέο	<u>420.000</u>
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	\$540.000
	=====

- Σημειώστε ότι μετά τη διανομή μετοχών αντί μερίσματος το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων παραμένει το ίδιο όπως και η αναλογική ιδιοκτησία κάθε μετόχου στην ανώνυμη εταιρεία..

Διάσπαση Μετοχών

- Διάσπαση Μετοχών λαμβάνει χώρα όταν μια ανώνυμη εταιρεία αυξάνει τον αριθμό των μετοχών που έχουν εκδοθεί and βρίσκονται σε κυκλοφορία και μειώνει την ονομαστική ή την δηλωμένη αξία αναλογικά.
 - Μια εταιρεία μπορεί να προβεί σε διάσπαση μετοχών για τους εξής λόγους:
 - Για να μειώσει την χρηματιστηριακή αξία της μετοχής της και έτσι να αυξήσει τη ζήτηση και την διαπραγματευτική δύναμη της μετοχής της σε αυτή τη χαμηλότερη τιμή.
 - Για να επικοινωνήσει στην αγορά την επιτυχία της στην επίτευξη των λειτουργικών της στόχων

Διάσπαση Μετοχών

(διαφάνεια 1^η από 2)

Συναλλαγή: Η Wing έχει σε κυκλοφορία 15.000 μετοχές ονομαστικής αξίας \$5 και χρηματιστηριακή αξία είναι \$70 ανά μετοχή. Η εταιρεία σχεδιάζει διάσπαση 2 προς 1.

Ανάλυση: Η ημερολογιακή εγγραφή για την καταχώρηση της διάσπασης αυτής

✓ Μειώνει την ονομαστική αξία σε \$2,5 ανά μετοχή ($\$/2$)

Δ Αυξάνει τον αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία σε 30.000 ($15.000 * 2$)

Μετά τη διάσπαση, ένας μέτοχος που προηγουμένως είχε στη κατοχή του 200 μετοχές ονομαστικής αξίας \$5 τώρα θα έχει

- 400 μετοχές ονομαστικής αξίας \$2,5

- Το ίδιο μερίδιο ιδιοκτησίας στην ανώνυμη εταιρεία όπως και πριν τη διάσπαση

- Σχεδόν την ίδια συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών επειδή η διάσπαση 2 προς 1 θα προκαλέσει τη πτώση της αξίας της μετοχής κατά 50% περίπου στα \$35

Ημερολογιακή Εγγραφή. Η διάσπαση μετοχών δεν αυξάνει τον αριθμό των εγκεκριμένων μετοχών ούτε αλλάζει τα υπόλοιπα στα ίδια Κεφάλαια. Απλά, αλλάζει την ονομαστική αξία και τον αριθμό τόσο για τις μετοχές σε κυκλοφορία όσο και για τις ίδιες μετοχές Ωστόσο, είναι απαραίτητο να καταχωρηθεί η αλλαγή στο ημερολόγιο.

Διάσπαση Μετοχών

(διαφάνεια 2^η από 2)

15 Ιουλίου Οι 15.000 εκδοθείσες και σε κυκλοφορία κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας \$5 διασπάστηκαν σε σχέση 2 προς 1, δημιουργώντας 30.000 μετοχές ονομαστικής αξίας \$2,5 εκδοθείσες και σε κυκλοφορία.

Τα ίδια Κεφάλαια πριν και μετά τη διάσπαση έχουν ως εξής:

Πριν τη διάσπαση		Μετά τη διάσπαση	
Καταβλημένο Κεφάλαιο:		Καταβλημένο Κεφάλαιο:	
Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$5, εγκεκριμένες 50.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 15.000 μετοχές		Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$2,5, εγκεκριμένες 50.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 30.000 μετοχές	
	\$ 75.000		\$ 75.000
Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	15.000	Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	15.000
Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου	\$ 90.000	Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου	\$ 90.000
Αποτελέσματα σε Νέο	450.000	Αποτελέσματα σε Νέο	450.000
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	<u>\$540.000</u>	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	<u>\$540.000</u>

Σχόλιο. Τα υπόλοιπα όλων των λογαριασμών παραμένουν ίδια. Μονο η ονομαστική αξία και ο αριθμός των εκδοθεισών και σε κυκλοφορία μετοχών άλλαξαν. Αν ο αριθμός των διασπασμένων μετοχών ξεπερνά τον αριθμό των εγκεκριμένων μετοχών, το Δ.Σ. της εταιρείας πρέπει να διασφαλίσει την έγκριση του κράτους προτού εκδώσει επιπλέον μετοχές.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Το Δ.Σ. μιας ανώνυμης εταιρείας ανακοίνωσε μετοχές αντί μερίσματος σε ποσοστό 2%, που ισχύει για τις κοινές μετοχές σε κυκλοφορία ονομαστικής αξίας \$10, από τις οποίες εγκεκριμένες είναι 1 εκατ. μετοχές, 300.000 έχουν εκδοθεί και 100.000 κρατώνται ως ίδιες μετοχές. Ύστερα το Δ.Σ. ανακοίνωσε διάσπαση των εκδοθεισών μετοχών με σχέση 2 προς 1. Πόσες εγκεκριμένες, εκδοθείσες και ίδιες μετοχές υπήρχαν μετά από τις συναλλαγές αυτές; Ποια είναι η ονομαστική αξία της μετοχής;

ΛΥΣΗ

Η διανομή μετοχών αντί μερίσματος εφαρμόζεται στις μετοχές σε κυκλοφορία: $(300.000 \text{ μτχ} - 100.000 \text{ μτχ}) * 0,02 = 4.000 \text{ μτχ}$

Η διάσπαση των μετοχών εφαρμόζεται σε όλες τις εκδοθείσες μετοχές: $304.000 \text{ μτχ} * 2 = 608.000 \text{ μτχ}$

Οι εγκεκριμένες μετοχές είναι αμετάβλητες (1.000.000, η ονομαστική αξία είναι τώρα \$5/μτχ). Οι εκδοθείσες μετοχές είναι 608.000 και οι μετοχές σε κυκλοφορία 408.000 (608.000 – 200.000 ίδιες μετοχές).

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

MA11, MA12, MA13, A13, A14, A15

Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων

Η **κατάσταση των μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων** συνοψίζει τις αλλαγές στα στοιχεία που συνθέτουν την ενότητα Ίδια Κεφάλαια του Ισολογισμού όπως φαίνεται παρακάτω

© Cengage Learning 2014

Snow Corporation Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2015						
	Προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας \$100, 8%, μετατρέψιμες	Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$10	Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	Αποτελέσματα σε Νέο	Ίδιες Μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο, 31/12/2014	\$ 800.000	\$600.000	\$ 600.000	\$1.200.000		\$3.200.000
Καθαρά κέρδη				540.000		540.000
Έκδοση 10.000 κοινών μετοχών		100.000	400.000			500.000
Μετατροπή 2.000 προνομιούχων μετοχών σε 6.000 κοινές μετοχές	(200.000)	60.000	140.000			—
Μετοχές αντί μερίσματος 10%, 7.600 κοινές μετοχές		76.000	304.000	(380.000)		—
Αγορά 1.000 ιδίων μετοχών					\$(48.000)	(48.000)
Μερίσματα σε μετρητά:						
Προνομιούχες μετοχές				(48.000)		(48.000)
Κοινές μετοχές				(95.200)		(95.200)
Υπόλοιπο, 31/12/2015	<u>\$ 600.000</u>	<u>\$836.000</u>	<u>\$1.444.000</u>	<u>\$1.216.800</u>	<u>\$(48.000)</u>	<u>\$4.048.800</u>

Ενότητα Ιδίων Κεφαλαίων στον Ισολογισμό

Snow Corporation Ισολογισμός 31 Δεκεμβρίου 2015

Ίδια Κεφάλαια

Καταβλημένο Κεφάλαιο:

Προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας \$100,
8% μετατρέψιμες, εγκεκριμένες 20.000 μετοχές,
εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 6.000 μετοχές \$ 600.000

Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$10, εγκεκριμένες
200.000 μετοχές, εκδοθείσες 83.600 και σε κυκλοφορία
82.600 μετοχές \$ 836.000

Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο 1.444.000 2.280.000

Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου \$2.880.000

Αποτελέσματα σε Νέο 1.216.800

Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου και Αποτελεσμάτων σε νέο \$4.096.800

Μείον: Ίδιες κοινές μετοχές (1.000 μετοχές στο κόστος) 48.000

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων \$4.048.800

Λογιστική (Εσωτερική) Αξία της Μετοχής

- Η **λογιστική (εσωτερική) αξία** του μετοχικού κεφαλαίου αντιπροσωπεύει το σύνολο του Ενεργητικού μιας εταιρείας μείον τις Υποχρεώσεις της ή με άλλα λόγια το Καθαρό Ενεργητικό μιας εταιρείας
- Η **λογιστική αξία της μετοχής** είναι επομένως το μερίδιο του κατόχου μιας μετοχής στο καθαρό Ενεργητικό μιας εταιρείας.
- Αν μια εταιρεία έχει μόνο κοινές μετοχές σε κυκλοφορία, η λογιστική αξία μιας μετοχής υπολογίζεται ως εξής:
Ιδια Κεφάλαια/Κοινές Μετοχές σε κυκλοφορία = Λογιστική αξία ανά μετοχή

Λογιστική Αξία Κοινής και Προνομιούχου Μετοχής

- Αν μια εταιρεία έχει κοινές και προνομιούχες μετοχές, ο προσδιορισμός της λογιστικής αξίας δεν είναι τόσο απλός. Γενικά, η ονομαστική αξία της προνομιούχου μετοχής και τυχόν μερίσματα σε καθυστέρηση αφαιρούνται από τα ίδια Κεφάλαια για τον προσδιορισμό των ιδίων κεφαλαίων που αφορούν τις κοινές μετοχές.

- Αν η εταιρεία του σχήματος 5 δεν έχει μερίσματα σε καθυστέρηση και η προνομιούχος μετοχή της είναι εξαγοράσιμη προς \$105, τα Ίδια Κεφάλαια που περιέχουν το κοινό μετοχικό κεφάλαιο θα υπολογιστούν ως εξής:

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	\$4.048.800
Μείον: Ίδια κεφάλαια κατανεμημένα στους προνομιούχους μετόχους (6.000 x \$105)	<u>630.000</u>
Ίδια Κεφάλαια κοινών μετόχων	\$3.418.800
	=====

- Αν η Snow έχει 82.600 κοινές μετοχές σε κυκλοφορία outstanding, η λογιστική αξία για τις δυο περιπτώσεις υπολογίζεται ως εξής:

Προνομιούχος μετοχή: $\$630.000 / 6.000 \text{ μτχ.} = \105 ανά μετοχή

Κοινή μετοχή: $\$3.418.800 / 82.60 \text{ μτχ.} = \$41,93 \text{ ανά μετοχή}$

Λογιστική Αξία Μερισμάτων σε Καθυστέρηση

- Υποθέστε ότι ισχύουν τα παραπάνω δεδομένα, εκτός του ότι η προνομιούχος μετοχή της Snow είναι 8%, με σωρευτικό δικαίωμα, και ότι τα μερίσματα μιας χρονιάς βρίσκονται σε καθυστέρηση. Τα ίδια κεφάλαια θα κατανεμηθούν ως εξής:

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		\$4.048.800
Μείον: Εξαγοράσιμη αξία των προνομιούχων μετοχών σε κυκλοφορία	\$630.000	
Μερίσματα σε καθυστέρηση ($\$600.000 \times 0,08$)	<u>48.000</u>	
Ίδια Κεφάλαια κατανεμημένα στους προνομιούχους μετόχους		<u>678.000</u>
Ίδια κεφάλαια κατανεμημένα στους κοινούς μετόχους		\$3.370.800
		=====

- Η λογιστική αξία για τις δύο περιπτώσεις υπολογίζεται ως εξής:

Προνομιούχος μετοχή: $\$678.000 / 6.000 \text{ μτχ.} = \113 ανά μετοχή

Κοινή μετοχή: $\$3.370.800 / 82.60 \text{ μτχ.} = \$40,81 \text{ ανά μετοχή}$

Stockholders' Equity on the Balance Sheet

Ισολογισμός	
31 Δεκεμβρίου 2014	
Ενεργητικό	Υποχρεώσεις
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις
Επενδύσεις	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις
Ενσώματα Πάγια	Σύνολο Υποχρεώσεων
Άυλα Πάγια	Ίδια Κεφάλαια
	Προνομιούχο Μετοχικό Κεφάλαιο, ονομαστική αξία
	Κοινό Μετοχικό Κεφάλαιο, ονομαστική αξία
	Διαφορές Έκδοσης Κοινών Μετοχών Υπερ το Άρτιο
	Διαφορές Ιδίων Μετοχών Υπερ το Άρτιο
	Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου
	Αποτελέσματα σε Νέο
	Μείον Ίδιες Μετοχές
	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

Σύνολο Ενεργητικού = Σύνολο Υποχρεώσεων + Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα από τα Ίδια Κεφάλαια στον Ισολογισμό μιας ανώνυμης εταιρείας, να υπολογίσετε τη λογιστική αξία ανά μετοχή για τις προνομιούχες και τις κοινές μετοχές.

Καταβλημένο Κεφάλαιο:

Προνομιούχες μετοχές, ονομαστικής αξίας \$100, 6% με σωρευτικό δικαίωμα, εγκεκριμένες 20.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 2.000 μετοχές*	\$ 200.000
Κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας \$5, εγκεκριμένες 200.000 μετοχές, εκδοθείσες και σε κυκλοφορία 100.000 μετοχές	500.000
Πρόσθετο Καταβλημένο Κεφάλαιο	300.000
Σύνολο Καταβλημένου Κεφαλαίου	\$1.000.000
Αποτελέσματα σε Νέο	500.000
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	<u>\$1.500.000</u>

*Οι προνομιούχες μετοχές είναι εξαγοράσιμες στα \$104/μτχ και τα μερίσματα ενός έτους είναι σε καθυστέρηση

ΛΥΣΗ

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	\$1.500.000
Μείον Εξαγοράσιμη αξία προνομιούχων μετοχών σε κυκλοφορία	\$208.000
Μερίσματα σε καθυστέρηση (\$200.000 X 0,06)	<u>12.000</u>
Ίδια Κεφάλαια κατανεμημένα στους προνομιούχους μετόχους	<u>220.000</u>
Ίδια Κεφάλαια κατανεμημένα στους κοινούς μετόχους	<u>\$1.280.000</u>

Λογιστική αξία προνομιούχου μετοχής: $\$220.000 \div 2.000 \text{ μετοχές} = \110 ή $\$104 + \$6 = \$110$ ανά μετοχή

Λογιστική αξία κοινής μετοχής: $(\$1.500.000 - \$220.000) \div 100.000 \text{ κοινές μετοχές} = \$12,80$ ανά μετοχή

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ!

MA14, MA15, A16, A17

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

- Αξιολόγηση πολιτικών μερίσματος
 - Μερισματική Απόδοση
- Αξιολόγηση κερδοφορίας
 - Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων
- Αξιολόγηση εμπιστοσύνης επενδυτών στο μέλλον της εταιρείας
 - Δείκτης Τιμής πρὸς Κέρδη
- Αξιολόγηση δικαιωμάτων προαίρεσης

Dividend Yield

- **Η Μερισματική απόδοση** υπολογίζεται διαιρώντας τα μερίσματα ανά μετοχή με τη χρηματιστηριακή τιμή ανά μετοχή,
- Οι επενδυτές χρησιμοποιούν το δείκτη Μερισματική Απόδοσης για την αξιολόγηση του ποσού των μερισμάτων που εισπράττουν.
 - Η μερισματική απόδοση της Microsoft το 2011 υπολογίζεται ως εξής:

ΔΕΙΚΤΗΣ

Μερισματική Απόδοση: Ποια είναι η Απόδοση των Μερισμάτων σε κάθε Μετοχή;

$$\text{Μερισματική Απόδοση} = \frac{\text{Μερίσματα ανά μετοχή}}{\text{Χρηματιστηριακή Τιμή ανά μετοχή}} = \frac{\$0,64}{\$26} = 2,5\%^*$$

*Στρογγυλοποιημένο

Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων

- Η **Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων** είναι ο δείκτης των Καθαρών κερδών προ το μέσο όρο των Ιδίων Κεφαλαίων.
 - Είναι ο σημαντικότερος δείκτης που σχετίζεται με τα Ίδια Κεφάλαια και ο πιο συνηθισμένος δείκτης μέτρησης της απόδοσης της Διοίκησης. –
 - Καθώς μια εταιρεία διαθέτει περισσότερες μετοχές,
 - ▲ *Αυξάνονται* τα ίδια κεφάλαια
 - ▼ *Μειώνεται* η αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων
 - Η διοίκηση μπορεί να μειώσει τα Ίδια Κεφάλαια αυξάνοντας επομένως τον δείκτη της Αποδοτικότητας, επαναγοράζοντας ίδιες μετοχές. Το κόστος των ιδίων μετοχών έχει την ακόλουθη επίδραση:
 - ▼ *Μειώνονται* τα ίδια κεφάλαια
 - ▲ *Αυξάνεται* η αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων
 - Ο δείκτης της Microsoft για το 2011 υπολογίζεται στην επόμενη διαφάνεια.

Return on Equity

ΔΕΙΚΤΗΣ

Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων: Πόσα Κερδίζει η Εταιρεία από τις Επενδύσεις των Μετόχων στην Εταιρεία;

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Έσοδα

Καθαρά Κέρδη

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ταμειακές ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Ισολογισμός

Σύνολο Ενεργητικού

Σύνολο Υποχρεώσεων

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

$$\text{Αποδοτικότητα των Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{ΜΟ Ιδίων Κεφαλαίων}}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{\$23.150}{(\$57.083 + \$46.175) \div 2} \\ &= \frac{\$23.150}{\$51.629} \\ &= 44,8\%* \end{aligned}$$

*Στρογγυλοποιημένο

© Cengage Learning 2014

Δείκτης Τιμής προς Κέρδη

- Ο **δείκτης Τιμής προς Κέρδη (P/E)** αποτελεί μέτρηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στο μέλλον της εταιρείας,
- Υπολογίζεται διαιρώντας τη χρηματιστηριακή τιμή ανά μετοχή με τα Κέρδη ανα Μετοχή.
 - Ο δείκτης της Microsoft ratio για το 2011 υπολογίζεται ως εξής:

ΔΕΙΚΤΗΣ

Δείκτης Τιμής προς Κέρδη: Τι Αξία Αποδίδει η Αγορά στα Κέρδη της Εταιρείας;

$$\text{Δείκτης Τιμής προς Κέρδη} = \frac{\text{Χρηματιστηριακή Τιμή ανά Μετοχή}}{\text{Κέρδη ανά Μετοχή}} = \frac{\$26}{\$2,69} = 9,7 \text{ φορές}^*$$

*Στρογγυλοποιημένο

Πληροφορίες Ταμειακών Ροών και Εκδοση Μετοχών για Ανταμοιβή Εργαζομένων

- Η καλύτερη πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις ταμειακές ροές που σχετίζονται με συναλλαγές των μετοχών και των μερισμάτων είναι η ενότητα των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.
- Τα **προγράμματα δικαιωμάτων προαίρεσης** δίνουν στους εργαζόμενους το δικαίωμα αγοράς μετοχών στο μέλλον σε καθορισμένη τιμή.
 - Επειδή η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής μιας εταιρείας συνδέεται με την απόδοση της εταιρείας, τα προγράμματα αυτά αποτελούν ένα μέσο τόσο παρακίνησης, όσο και ανταμοιβής των εργαζομένων.
 - Καθώς αυξάνεται η τιμή της μετοχής, η διαφορά μεταξύ της τιμής του δικαιώματος και της χρηματιστηριακής μεγαλώνει, κάτι που αυξάνει το ποσό της ανταμοιβής.
 - Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα των προγραμμάτων αυτών είναι ότι τα έξοδα της ανταμοιβής εκπίπτει φορολογικά..

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΤΟ!

Το 2014 μια ανώνυμη εταιρεία πραγματοποίησε κέρδη €2,20 ανά μετοχή και κατέβαλε μέρισμα €0,88 ανά μετοχή. Στο τέλος της χρήσης, η τιμή της μετοχής ήταν €44 ανά μετοχή. Να υπολογίσετε τη Μερισματική Απόδοση και τον δείκτη Τιμή προς Κέρδη.

ΛΥΣΗ

$$\begin{aligned}\text{Μερισματική Απόδοση} &= \frac{\text{Μερίσματα ανά μετοχή}}{\text{Χρηματιστηριακή Τιμή ανά μετοχή}} \\ &= \frac{\$0,88}{\$44,00} = 2,0\%\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Δείκτης Τιμή προς Κέρδη} &= \frac{\text{Χρηματιστηριακή Τιμή ανά Μετοχή}}{\text{Κέρδη ανά Μετοχή}} \\ &= \frac{\$44,00}{\$2,20} = 20,0 \text{ φορές}\end{aligned}$$

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΟ! MA3, MA16, A18